

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом директора АП-8

№ 49 від "27" квітня 2021 р.

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 26
ДЛЯ ОПЕРАТОРА ЗАПРАВНИХ СТАНЦІЙ**

1. Загальні положення

1.1. Оператором заправних станцій по заправці паливом (бензином та мастилами) автомобілів, тракторів і самохідних дорожніх машин можуть бути особи не молодше 18 років, визнані придатними до даної роботи медичною комісією, які пройшли спеціальну підготовку і одержали посвідчення на право виконання зазначених робіт.

Забороняється використання жіночої праці на роботах з заправкою етилованим бензином.

1.2. Оператор заправних станцій, що приймається на роботу, повинен пройти вступний інструктаж з охорони праці, виробничої санітарії, пожежної безпеки, прийомів та способів надання долікарської допомоги потерпілим, бути ознайомлений під розпис з умовами праці, правами та пільгами за роботу в шкідливих та небезпечних умовах праці, про правила поведінки при виникненні аварій.

До початку роботи безпосередньо на робочому місці оператор повинен пройти первинний інструктаж з безпечних прийомів виконання робіт.

Про проведення вступного інструктажу та інструктажу на робочому місці робляться відповідні записи в Журналі реєстрації вступного інструктажу з питань охорони праці і Журналі реєстрації інструктажів з питань охорони праці. При цьому обов'язкові підписи як того, кого інструктували, так і того, хто інструктував.

1.3. Оператор заправних станцій після первинного інструктажу на робочому місці повинен протягом 2–15 змін (залежно від стажу, досвіду і характеру роботи) пройти стажування під керівництвом досвідченого кваліфікованого оператора, який призначається наказом (розпорядженням) по підприємству.

1.4. Повторний інструктаж з правил і прийомів безпечного ведення робіт і охорони праці оператор повинен проходити:

- періодично не рідше одного разу на квартал;
- при нездовільних знаннях з охорони праці не пізніше місячного строку;

– у зв'язку з допущенням випадку травматизму або порушенням вимог охорони праці, що не призвело до травми.

1.5. Оператор заправних станцій повинен працювати у спецодязі та спецвзутті, передбачених Типовими галузевими нормами. Норми видачі засобів індивідуального захисту по професії на АЗС оператор заправних станцій (ПММ), а саме:

№ п/п	Найменування спецодягу, спецвзуття та інших засобів індивідуального захисту	Позначення захисних властивостей	Термін носіння місяців
Оператор заправних станцій (ПММ)			
	Костюм для захисту від загальних виробничих забруднень і механічних впливів з антистатичними властивостями	З Ми Ву Нм ЕС	12
	Футболка	3	6
	Головний убір (каскетка захисна)	3	12
	Плащ для захисту від води	Вн	36
	Черевики шкіряні з жорстким підноском, або напівчеревики робочі-сандалі з натуральної шкіри	S3,SRC	12
	Рукавички нітрилові	МиНм	2
	Окуляри захисні відкриті	для захисту очей	до зносу
	Жилет сигнальний	Со	12
	Протигаз зі змінними фільтрами	для захисту органів дихання, очей і обличчя від газів, парів і аерозолів	до зносу

<i>На зовнішніх роботах узимку додатково:</i>			
	Куртка утеплена для захисту від загальних виробничих забруднень і механічних впливів в умовах знижених температур	З, Ми, Ву, Нм, Ес, Тн	36
	Напівкомбінезон утеплений для захисту від загальних виробничих забруднень і механічних впливів в умовах знижених температур	З, Ми, Ву, Ес, Нм	36
	Шапка утеплена	Тн	36
	Валянки з гумовою підошвою або	S,SRC	48
	чоботи шкіряні утеплені для захисту від знижених температур з захисним підносом	S3,SRC,SI	36
	Рукавички захисні з полімерним покриттям, морозостійкі	Тн Мн	12

1.6. При оформленні оператора на роботу наказом по підприємству за ним по акту закріплюється заправне обладнання, яке передається при двозмінній роботі змінному оператору з записом в журналі прийому - передачі зміни.

1.7. Заправні станції та пункти повинні бути обладнані спеціальними сховищами нафтопродуктів, бензо-, маслоколонками, засобами пожежогасіння: вогнегасниками, ящиками з піском, лопатами, крюками, брезентом, азbestовим полотном і т.п.

1.8. Ємності для зберігання нафтопродуктів повинні мати герметичні кришки, пробки, які закриваються ключем.

1.9. Для ремонту тари і виміру нафтопродуктів, для відкривання кранів і пробок, щоб уникнути іскроутворення і можливого вибуху, треба застосовувати тільки обміднені інструменти або інструменти, що виготовлені з міцних кольорових металів. Забороняється застосовувати для цього сталевий інструмент.

Зливні труби роздаточних кранів також повинні бути з кольорового металу.

1.10. Наконечники зливних шлангів повинні бути виготовлені з матеріалів, які виключають можливість іскроутворення.

1.11. Кришки люків зливних колодязів необхідно відкривати в момент зливу нафтопродуктів. Весь інший час вони повинні бути закриті.

1.12. Не допускається експлуатація резервуарів для зберігання нафтопродуктів з несправними дихальними клапанами.

1.13. Наконечники зливних шлангів повинні бути заземлені.

1.14. З метою запобігання виникнення і дії статичної електрики при русі бензину по трубопроводах і зливних шлангах, яка може викликати вибух пари бензину, всі металеві частини повинні бути заземлені.

1.15. Освітлювальна арматура повинна бути в вибухонебезпечному виконанні.

На території заправної станції або пункту дозволяється користуватися тільки вибухонебезпечними ручними електричними акумуляторними ліхтарями типу шахтарських ламп. Користуватися іншими ліхтарями типу “летюча миша” забороняється. Місце заправки повинно мати освітлення не менше 50 лк.

1.16. Допуск сторонніх осіб, а також операторів у нетверезому стані на територію заправки забороняється.

1.17. Правила пожежної безпеки, номера телефонів пожежної охорони, найближчого медпункту, адміністрації, а також попереджувальні надписи “Вогненебезпечно”, “Не палити”, “Вхід стороннім заборонено” повинні бути вивішенні на заправній станції та в пунктах заправлення.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Оператор повинен надіти належний спецодяг, спецвзуття та перевірити наявність засобів індивідуального захисту (респіратор, протигаз), долікарської допомоги, а також засобів знешкодження (діхлорамін, хлорне вапно, вода, гас, мило).

2.2. Оператор повинен перевірити:

- наявність засобів пожежогасіння;
- наявність і справність заземлення;
- технічний стан заправного інвентарю.

3. Вимоги безпеки під час виконання роботи

3.1. Під час заправки автомобілів та дорожніх машин на території паливно-заправних пунктів забороняється:

- палити і користуватися відкритим вогнем, при цьому повинні бути вивішенні знаки безпеки “Вогненебезпечно”;
- працювати на незаземленій колонці та обладнанні;

- проводити будь-які роботи, не зв’язані з прийманням або відпуском нафтопродуктів;
- зберігати паливо і мастильні матеріали в непризначених для цього складських спорудах;
- заправляти автомобілі та дорожні машини у разі відсутності водія чи машиніста, а також у разі працюочого двигуна;
- заправляти автомобілі та дорожні машини при наявності течі пального з паливної системи, а також з відкритою горловиною паливних баків;
- заправляти автомобілі та дорожні машини під час зливу нафтопродуктів з цистерн, а також наливу нафтопродуктів в резервуари та заправляти транспорт під час грози;
- усувати несправності, торкатися електрообладнання і арматури, приладів освітлення і пускових пристройів;
- заправляти вантажні і легкові автомобілі або самохідну дорожню техніку у разі перебування в них людей (в кузові, салоні або кабіні);
- заправляти автомашини, які завантажені легкозаймистими вантажами (хімічними товарами тощо).

3.2. Заправку автомобілів та дорожніх машин оператор повинен робити тільки механізованим шляхом.

3.3. Оператор зобов’язаний слідкувати за тим, щоб заправна техніка встановлювалась на площинці заправного пункту за розробленою схемою, при якій на випадок необхідності машини змогли б роз’їхатися.

Оператор повинен:

- знати, що найбільш небезпечними чинниками, котрі можуть на нього діяти в процесі роботи, є: легкозаймисті речовини, етильований бензин та інші нафтопродукти;
- бути уважним до сигналів водіїв заправної техніки.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Відключити заправне обладнання у разі однозмінної роботи, а при двозмінної – передати зміннику з обов’язковим записом в спеціальному журналі.

4.2. Зняти спецодяг, вимити з милом руки і лице (бажано теплою водою), а спецодяг провітрити і зберігати в вогнетривкій шафі.

4.3. Забороняється мити руки в бензині, гасі, а також витирати їх забрудненим ганчір’ям та тирсою.

4.4. При попаданні етилованого бензину на шкіру, його необхідно негайно змити змоченим в гасі чистим ганчір'ям, після чого змити теплою водою з мілом.

4.5. У випадку попадання етилованого бензину в очі необхідно негайно звернутися до лікаря.

4.6. Місця, на які був пролитий бензин, треба протирати ганчір'ям, змоченим в гасі, засипати піском або розчином хлорного вапна.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. Під час грози забороняється заправка паливом автомобілів, тракторів і самохідних дорожніх машин.

5.2. При займанні машин чи палива необхідно припинити заправку чи злив та подати аварійний сигнал, відвести машину від пункту заправки, викликати пожежну команду і приступити до гасіння пожежі.

Розробив:

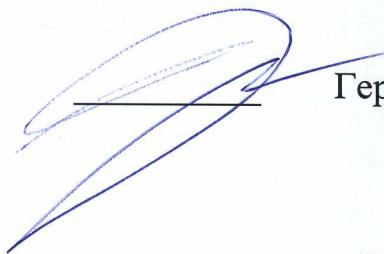
Провідний інженер з охорони праці

Фомініх Н. А.

Погодив:

Начальник ВБДР, ОП та НС

Герус Ю.М.